

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria In Regvlas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. XXX. non valeant Commiſſiones causarum nisi litteris expeditis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62377)

sive per terram ut loquitur Rebuff. in addit. ad hanc Reg. in fi. adde Joannem Lucium lib. 1. Placitorum Curia Parisien. sit. 4. Placito xj.

*Argumenta in Reg. XXIX. INNOCENTII VIII.
qua est PAULI V. XXX.*

1. Sola signatura tribuit jus illam habenti. 2. Signaturam tantum habens non potest molestare possessorem. 3. Executor non potest fulminare processum nisi visa bulla. 4. Practica Procuratorum in producendo sumptum bullæ. 5. Regula hæc an procedat in officiis profanis? 6. An Regul. hæc habeat locum in Brevi Apostolico supplicatione signata introclusa? 7. Appellatione commissionis non venit Breve Papæ. 8. Appellatione Commissionis simplicis non venit Commissio in qua continetur supplicatio. 9. Appellatione simplicis non venit compositum. 10. Commissionis verbum comprehendit Commissionem simplicem tantum. 11. In Commissione attenditur tempus	præsentationis. 12. An hæc Regula locum obtineat in præsentato à Patrono, vel proviso ab Ordinario, qui causam curæ committi litteris non expeditis. 13. An dispositio hujus Regulæ procedat in Brevibus Apostolicis? 14. An Regula ista obstabit, si litteræ sint quidem confectæ, sed non productæ. 15. Quid si litteræ non fuerint confectæ tempore præsentationis commissionis, sed statim post præsentationem fuerint expeditæ? 16. Papa an huic Regulæ derogare possit, & quid operetur ejusmodi derogatio. 17. Clausula derogatoria hujus Regulæ. 18. Executor ante præsentationem litterarum nulliter procedit. 19. Sumptum Bullæ probat. 20. Sumptum ex registro supplicationum non probat.

Regula XXIX. INNOCENTII VIII.

qua est XXX. PAULI V.

**NON VALEANT COMMISSIONES CAUSSARUM
NISI LITTERIS EXPEDITIS.**

Item quod omnes & singulæ caussarum commissiones, quas in antea fieri contigerit obtentæ, vel occasione concessionum duntaxat Apostolicarum de beneficio

beneficiis Ecclesiasticis gratiarum, super quibus Apostolicæ litteræ confectæ non fuerint, ac processus de super habendi, nullius sunt roboris, vel momenti.

GLOSSEMA ALPHONSI.

Ista regula cassat commissiones fiendas super beneficiis concessis per gratiam Apostolicam, & de quibus non sunt litteræ Apostolicæ confectæ, & processus de super habendos: & hoc est contra jus commune: quia ut superius sæpè dixi, per solam signaturam acquiritur jus plene sine expeditione Bullarum de jure, sufficiat text. cum gloss. in c. institutionis xxv q. 1. & alia jura allegavi supra regula xxv. tamen ista regula disponit contra-rium, tum propter quandam aequitatem: quia ille, qui habebat signaturam, tantum malebat possessorem, & postea sorte faciebat aliquam falsitatem in expediendo, &c. tum etiam quia Iudex ignorabat fundamentum suæ jurisdictionis, &c. argum. eorum quæ dicitur Bert. in l. multum interest ff. de condit. & demonst. & Innoc. in c. prudentiam de off. dele. licet Bart. alleget eum in cap. cum contingat eod. tit. & ideo ista regula prædicatur etiam in expectativis. Nam executor datus in expectativa, non potest fulminare processum, nisi visa bulla, alias non valet. Et ideo hodie tenetur una cautela: quia cum bulla datur expedita, postquam est in plumbo, ut dixi superius in x. regula. & ad hoc facit cap. licet de crim. fals. habens expectativam potest ire ad plumbum cum suo executore: & ille executor cum videret ibi bullam, & se Iudicem ibi datum, potest fulminare processum, prout alias ego feci, tanquam executor unius pariter, &c.

Sed ut non detur objectum de ista regula, est præc. a procuratorum, quod in iudicio pro-4 ducunt sumptum bullæ, & non ipsam bullam, ut non videatur illud quod est scriptum retrò, & illis et expedita rati die.

Item ponderandum est verbum de Beneficiis positum hic, ex quo videtur non idem esse 5 aliis, pono quod Papa concessit alicui jurisdictionem, vel possessionem temporalem, vel perpetuam in aliquo castro vel civitate, & iste antequam expedit bullas, facit causam committi contra intrusum, an valeat ista commissio? & eertè dicendum est quod sic, quia ista regula est exorbitans, ergo debet restringi ad terminos, in quibus loquitur, cap. quæ à re com. n. i. exorbitant de Reg. jur. lib. 6. & cap. odia & cap. in penis d. tit. & sic alias respondi in curia, & nescio quid fuerit iudicatum: sed hoc credo verum, cum danda bulla postea producat in iure.

Item vidi dubitari, & est casus meus nunc in Rota: pone quod Papa providit mihi de 6 beneficio, & mandat per Breve suum, supplicatione signata interclusa, quod Iudex in par- tibus ponat me in possessione, vel assignet mihi beneficium, an habeat locum tunc regula 7 & certè dicendum est quod non: quia appellatione commissionis non venit Breve Pa- pæ: per quod etiam videtur idem &c. ex supplicationibus interclusis, quod Papa ex certa 7 sententia vult hoc fieri, arg. l. quidem consulebant ff. de re judic.

Item vidi dubitari, quia appellatione commissionis simplicis non venit commissio in qua 8 committitur supplicatio: nam species cui aliquid additur de genere alterius speciei, mutat 8 nomen

nomen, casus cap. statutum de elect. lib. vi. juncto c. licet canon. de elect. eo
 facit quod dicit Abb. cap. bonæ r. de postul. præla. qui allegat dictum cap. & facit
 quivenerunt ff. de ver. sig. Item quia appellatione simplicis non continetur composi-
 tum quando materia est odiosa, casus est in c. dilectio. de consanguin. & affin. hoc
 cum text. Instic. de actio. §. 1. videtur dicere contrarium, & in l. 1. ff. de verb. oblig.
 vci doct. plenè. Sed ibi dixi legendo hic Roma, ultra Bart. Bald. Ang. Ioann. de lan. &
 Ludo. pont. quos vidi ibidem quod quando omnia comprehensa simplicia sub generali
 rantur particulariter in aliqua dispositione, tunc appellatione simplicis comprehenditur
 etiam compositum ex illis simplicibus, & sic procedunt dicta iura. & pone exemplum supra
 in xv. regula & ibi dixi aliquid de hoc, sed quando non numeratur omnis species
 re, ut in hac Regula, ubi non numeratur, nisi tantum una species scilicet commissio, lo-
 quitur quod non comprehenditur commissio composita cum supplicia intercalata, & sic
 cedat dictum c. statutum de elect. lib. vi. & c. quod dilectio. de consang. & affin.
 Item quia commissio tantum intelligitur secundum communem usum loquendi, qui in
 debet attendi, l. cum de lanionis §. affinam ff. de fund. instrum. c. quamvis de verb.
 sig. sed appellatione commissionis non intelligitur nisi commissio simplex, qua fit in curia
 ergo de Breui non debet intelligi, in hoc tamen arbitror, quod si etiam commissio fieret
 partes per rescriptum, contra hanc regulam, quod non valeret, quia in hoc attenditur
 rum tempus data c. super eo de ap. sed in commissione attenditur tempus presentationis
 c. 1. de rescript. & c. ut debitus de ap. in Breui autem, in quo supplicatio est inclusa,
 cūs esset dicendum, per prædicta. In dubio tamen nolo expedire bullas in causa mea: qui
 nolo ponere ius meum in iudicio aliorum.

Item pondero hic verbum processus desuper habendi, &c. quia in Regula Pauli
 erat habiti & habendi, &c. sed melius est ut hic: quia in principio dicitur quas
 antea, &c. & etiam in Regula Pauli dicitur illud verbum, & credo hic ea qua dixi
 qua parte in regula superius dicta, scilicet xxv.

COMMENTARIA JO. A CHOKIER.

- A** Per gratiam Apost. An hæc Reg. locum habeat in presentato à patrono, vel
 proviso ab Ordinario, qui novam commissionem obtinuit, & committit
 causam litteris non expeditis, latè in utramque partem disputat Mandos. hic q. 6
 & Gomef. q. 12. ad Reg. de non jud. iuxta form. supplic. & quid in Brevibus, ar. 1. ob-
 ster Regula ista tractat idem Mandos. q. 7. num. 4. ubi probat, & sequitur opinio-
 nem negativam, probatam quoque Glossographo nostro, vers. Item vult dubitari,
 quæ non examino properans ad Regulas celebriores;
- B** Non sunt litteræ confectæ) At quid si confectæ sint sed non productæ, an obstat
 Regula? Mandosius hic q. 8. rejecta contrariâ opinione tuetur negativam, sed
 quid si litteræ non fuerint confectæ tempore presentationis commissionis, sed
 statim

Actum & immediatè post illius præsentationem fuerint expedita, an adhuc
Reg. ista obstat? Idem Mandos. hic quest. 9. probat affirmativam, quibus rationi-
bus, tu ideto.

Nam Executor datus) Executorem ante præsentationem litterarum nulliter
procedere tenuit etiam Rota in una Pampilonen. Illegitimitatis 5. Decembris 1608.
per au. K. P. D. Lusfo. cuius decisio extat apud Farinacium part. 2. decis. 166. num. 11. in
virsj.

Sumptum bulla) Et tale sumptum probat Flam. Paris. lib. 8. quest. 2. num. 20. & lib.
10. quest. 1. num. 19. Pur. decis. 28. de præbend. neque ullius ad hoc opus est citatio-
ne, ut respondit D. Wamehus conf. 133. num. 2. tom. 1. secùs si sit sumptum de re-
gulo supplicationum, quia tale sumptum non facit fidem Bellam decis. 257. Flam.
quest. 2. num. 19.

Et curè dicendum est quòd non) Consule Mandos. hic quest. 17. num. 4. vers. Contra-
ria opinio.

Reges certa scientia) Regula huic derogari posse pulchrè ostendit Mandos.
hic quest. 13. num. 2. & 3. subijcitque derogationem hoc operari, ut litteris non
expeditis commissio causæ jurisdictionem iudici tribuat, lisque pendere dica-
tur, quòd locus esset, si regulæ non derogaretur. Clausula autem derogatoria est
tammodi: Non obstantibus Cancellaria regulis, illa præsertim qua cavetur d. cit. ut Com-
missiones non valeant, &c. Cui clausula solet signatura aliam addere quæ priorem
imperatur, videlicet: Dummodo litteræ expeditantur ante terminum ad articulandum,
Et interim non censeatur vera lis, nec sit locus regule de Surrogandis: idque ad compe-
tendam nonnullorum malitiam & ambitionem, qui minus justè lites super be-
neficiis aliorum introducebant, ea tantum spe, ut reo præmoriante, beneficio
regule de Surrogandis in re litigiosa venirent præferendi, Vestrius in praxi l. 3. c.
11. num. 4. Cessante d. clausula non inducitur lis ex sola impetratione commis-
sionis, cum requiratur ipsa citatio, Farin. dec. 81. num. 1. p. 1. in Noviss.

Argumenta in Reg. XXX. INNOCENTII VIII.
qua est XXX. Pauli V.

1. Ac Regula extenditur etiam ad
familiares Cardinalium mori-
entis in Curia Romana.
2. Hæc Reg. non habet locum, nisi in va-
catione per mortem.
3. Hæc Regula non obtinet in renun-

4. tiationibus familiarium Cardinaliũ.
5. Item in vacationibus ob delictum.
6. Familiaris Cardinalis factus fami-
liaris alterius Cardinalis, si familia-
ris ille moriatur, debet requiri con-
sensus prioris Cardinalis.

Pp 3

6. Di-